

Handläggare: Margareta Venizelos
Telefon: 08-508 36 206

Till Äldrenämnden
14 september

Tertialrapport 2 Äldrenämnden

Äldreförvaltningens förslag till beslut

Förvaltningen föreslår att nämnden beslutar följande:

1. Äldrenämnden godkänner tertialrapport 2 för 2010 och överlämnar den till Kommunstyrelsen.
2. Äldrenämnden redovisar omslutningsförändringar med 3,0 mnkr till Kommunstyrelsen.
3. Paragrafen justeras omedelbart.

Gunnel Rohlin
direktör

Chatrin Engbo
avdelningschef

Marianne Hedenström
avdelningschef

Raili Karlsson
avdelningschef

Sammanfattning

Äldreförvaltningen gör den bedömningen att de mål och aktiviteter som framgår av verksamhetsplanen kommer att uppnås under året. Avseende det ekonomiska åtagandet prognostiseras ett nettoöverskott om 4,2 mnkr. Överskottet hänförs i huvudsak till minskat behov av medel för vikarieersättning.

Bakgrund

Tertialrapporterna med årsprognos utgör en del av den löpande uppföljning som kommunstyrelsen har ansvar för. Tertialrapport 2 baseras på bokförda kostnader t.o.m. augusti 2010. Uppföljningen bygger i huvudsak på att prognostiserade avvikelser mot budget och verksamheternas mål redovisas och kommenteras.

Ärendet

I budget för 2010 med inriktning för 2011 och 2012 finns tre inriktningsmål:

- Stockholm ska vara en attraktiv, trygg, tillgänglig och växande stad för boende, företagande och besök
- Kvalitet och valfrihet ska utvecklas och förbättras
- Stadens verksamheter ska vara kostnadseffektiva

I tertiärrapporterna ska kortfattat redovisas hur och i vilken mån nämnden har bidragit till att uppfylla kommunfullmäktiges tre inriktningsmål. Särskilt ska avvikelser belysas. Nämndens tertiärrapporter rapporteras i ILS-webben enligt den struktur som finns upplagd.

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområden är insorterade under de tre inriktningsmålen. Under respektive mål för verksamhetsområdet anges nämndens mål och kortfattad rapport om hur långt nämnden kommit i sitt bidrag till att respektive mål uppnås.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av staben i samarbete med förvaltningens övriga enheter. Kommunstyrelsens pensionärsråd och äldrenämndens handikappråd har tagit del av ärendet den 7 september 2010. Förvaltningsgruppen har behandlat ärendet den 8 september 2010.

Sammanfattande analys

Äldreförvaltningen gör den bedömningen att de mål och aktiviteter som framgår av verksamhetsplanen kommer att uppnås under året.

Avseende det ekonomiska åtagandet prognostiseras ett nettoöverskott för 2010 om 4,2 mnkr. Överskottet hänförs i huvudsak till minskat behov hos stadsdelsnämnderna av medel för vikarieersättning om 3,5 mnkr och 0,7 mnkr för lägre personalkostnader inom nämndens egen verksamhet.

I nämndens budget ingår medel för vikarieersättning för omsorgspersonal som genomgår grundutbildning. Många som sökt till utbildningarna har haft bristande kunskaper i svenska språket och har därför inte kunnat delta/beredas plats. Det lägre deltagandet beräknas motsvara 6-7 mnkr i ett minskat behov av vikarieersättning hos stadsdelsnämnderna och därmed ett motsvarande överskott av avsatta medel hos äldrenämnden. Förvaltningen arbetar för att finna lösningar för att bereda fler omsorgspersonal möjlighet att delta i utbildningarna, vilket påverkar det befarade överskottet positivt. Förvaltningen ser positivt på den särskilda satsningen i språk för omsorgspersonal.

Den övergripande verksamhetsuppföljningen nedan gör att förvaltningen bedömer att äldrenämnden under året arbetat mot de av stadens inriktningsmål som är relevanta för nämnden. Den beräknade sjukfrånvaron överstiger stadens mål med drygt två procent. Antalet långtidssjukskrivna har inte ökat under året. Ökningen

är främst att hänföra till planerad frånvaro av engångskaraktär. Nämndens mål för verksamheten i övrigt kommer att uppnås.

Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål

KF:s INRIKTNINGSMÅL 1:

1. Stockholm ska vara en attraktiv, trygg, tillgänglig och växande stad för boende, företagande och besök

De aktiviteter och uppdrag äldrenämnden genomför under året syftar till att uppnå målet.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

1.1 Stockholm stad ska bli norra Europas mest företagsvänliga stad

● Uppfylls helt

Nämnden genomför upphandlingar av privata utförare t.ex. inom hemtjänst och enstaka platser på vård- och omsorgsboenden.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel upphandlad verksamhet i konkurrens (alla nämnder)			0 %	33 %	2010
□ Uppfylls helt					
● Uppfylls helt					

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

1.2 Jobb istället för bidrag

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Antal praktikplatser som kan tillhandahållas för de aspiranter som Jobbtorg Stockholm kan matcha (alla nämnder/bolag)	1	1	1 st	1 400 st	Tertial 2 2010
● Uppfylls helt					
Antal ungdomar som fått sommarjobb i stadens regi			0 st	3000 st	2010
□ Uppfylls helt					

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
------------------	------------------	---------------	--------	-------------	--------

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:**1.3 En hållbar livsmiljö ska värnas och utvecklas**

● Uppfylls helt

Äldrenämnden bidrar till att uppfylla KF-målet utifrån de möjligheter nämnden har att inom sin verksamhet värna om en hållbar livsmiljö.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel av stadens fordon som använder dubbade däck, exkl. utrycknings- och specialfordon (alla nämnder/bolag) ● Uppfylls helt			0 %	0%	2010
Kommentar: De miljöbilar äldreförvaltningen leasar har tillstånd att använda dubbdäck.					
Andel av stadens verksamheter som sorterar ut förpackningar och papper (alla nämnder/bolag) ● Uppfylls helt			100 %	100 %	2010
Andel förnyelsebart drivmedel i stadens egna och leasade etanol- och fordonsgasfordon (alla nämnder/bolag) ●	100 %	100 %	100 %	85 %	Halvår 1 2010

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel medarbetare som under arbetstid använder miljövänliga transportmedel när de reser i tjänsten ☐ ga transportmedel när de reser i tjänsten ☒ Uppfylls helt			100 %	tas fram 2010	2010
Andel miljöbilar i stadens fordonspark inkl. leasade fordon ☒ exkl. utrycknings- och specialfordon (alla nämnder/bolag)	100 %	100 %	100 %	100 %	Aug 2010
Andel upphandlingar av datorer och övrig elektronikutrustning, kontorsmöbler, textilier, däck, städkemikalier och städtjänster där krav ställts på att prioriterade miljöskadliga ämnen inte ingår (alla nämnder) ☐ och städtjänster där krav ställts på att prioriterade miljöskadliga ämnen inte ingår (alla nämnder) ☒ Uppfylls helt			100 %		2010

NÄMNDMÅL:

Miljömedvetenhet ska genomsyra verksamheten

Uppfylls helt

Äldreförvaltningen har i sin verksamhetsutövning, där det är möjligt, ett miljöperspektiv.

Förvaltningen har interna riktlinjer för miljöarbetet. Förvaltningen har även en transport- och resepolicy som gäller alla resor och transporter som görs i tjänsten. Förvaltningen har tre tjänstebilar, vilka är leasade miljöbilar med alkoholås och ISA-system för hastighetsanpassning. Bilarna används av Stockholms äldre- och handikappjour.

Förvaltningens inköp av varor är av ringa omfattning. De inköp som görs sker genom centrala ramavtal av t.ex. kontorsmöbler, kontorsutrustning. Förvaltningen har ingen verksamhet där livsmedel införskaffas.

Upphandlad verksamhet

Utredningsuppdrag liksom uppdrag att anordna utbildningar upphandlas vid behov av konkurrensutsatta utförare inom staden eller externt. Administrativ service köps från socialtjänst- och arbetsmarknadsförvaltningen och serviceförvaltningen. Telefonitjänster är avropade på ett centralt avtal.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

1.4 Bostadsbyggnadstakten ska vara hög

● Uppfylls helt

Äldrenämnden ansvarar för den strategiska planeringen av särskilda boendeformer för äldre i staden.

NÄMNDMÅL:

De äldres skiftande behov av boende ska tillgodoses

● Uppfylls helt

Vård- och omsorgsboende inom valfrihetssystemet

Under perioden har den andra omgången av inkomna ansökningar enligt LOV för enstaka platser i vård- och omsorgsboende inom stadens valfrihetssystem utvärderats. Avtal har tecknats från och med den 1 juli 2010. Utvärdering av den tredje omgången av ansökningar pågår och avtal med de utförare och boenden som godkänns kommer att tecknas från och med den 1 september 2010.

Korttidsvård och profilboende

Två upphandlingar enligt LOU avseende korttidsvård respektive profilboende annonserades i slutet av juni. Sista anbudsdag är den 1 september 2010. Staden avser att teckna nya ramavtal från och med den 1 november 2010.

Korttidsvård utomlands

Från och med den 1 februari 2010 har äldreförvaltningen tecknat avtal med en utförare avseende ett korttidsboende på Teneriffa. Hittills har dock alla inplaneerade avresor fått ställas in då det varit för få personer anmälda. Under hösten finns dock större chanser att det blir en avresa då fler personer i staden nu har blivit beviljade korttidsvård utomlands och ett par kranskommuner eventuellt kommer att anlita samma utförare som staden har avtal med.

Trygghetsboende

Referensgruppen för äldreboendeplanering, som leds av äldreförvaltningen, har under perioden träffats regelbundet och noga följt det arbete som sker i de berörda stadsdelsförvaltningarna och inom Micasa Fastigheter, gällande den pågående omstruktureringen av ett antal servicehus till trygghetsboende. Först ut

var Skärholmens servicehus och Långbrobergs servicehus som från och med den 1 juli omvandlats till trygghetsboende. Äldreförvaltningen/Stockholms äldre- och handikappjour har i uppdrag att ombesörja installation av trygghetslarm.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

1.6 Stockholmarna ska uppleva ett rikt, varierat och tillgängligt kultur- och idrottsliv

● Uppfylls helt

För att ge de äldre en ökad stimulans och välbefinnande arbetar äldreförvaltningen med att ta fram olika "kulturpaket" som implementeras i stadens vård- och omsorgsboenden och servicehus.

NÄMNDMÅL:

Kultur och aktiviteter ska genomsyra äldreomsorgens verksamhet i vardagen

● Uppfylls helt

Kultur för äldre

För att sprida de metoder och arbetssätt som tagits fram i projektet Kultur för äldre, kommer utbildningsinsatser att ske under hösten. Med syfte att ge verktyg och ett kulturellt förhållningssätt till personalen erbjuds arbetsförlagda utbildningar för omvårdnadspersonal och chefer vid vård- och omsorgsboenden och servicehus i kommunal regi. En kulturpedagog har engagerats för genomförandet.

Kultur för äldre har arbetat fram olika inspirationsmaterial och kommer under hösten bl.a. att erbjuda arbetsplatsförlagda inspirationsaktiviteter till vård- och omsorgsboenden och servicehus i privat regi som ingår i stadens valfrihetssystem. Kulturaktiviteterna genomförs av kulturpedagogen tillsammans med de äldre och omvårdnadspersonalen.

För att öka förutsättningarna för att kultur ska bli ett naturligt inslag i det dagliga arbetet inom äldreomsorgen kommer Kultur för äldre att under hösten ingå som en del i grundutbildningen för vårdbiträden.

Fysiska aktiviteter för äldre

Äldrecentrum har på uppdrag av äldreförvaltningen genomfört en genomlysning av stadsdelsnämndernas utbud vad gäller fysiska aktiviteter för äldre i ordinärt boende med hemtjänst. Syftet är att kunna ta ställning till vilka möjligheter och vilka hinder som finns för att äldre som är i behov av viss personlig hjälp ska kunna delta i sociala och fysiska aktiviteter som anordnas vid stadsdelsförvaltningarnas träffpunkter. Resultatet av genomlysningen presenteras i en rapport som kommer att delges äldrenämnden under hösten.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:**1.7 Stockholm ska upplevas som en ren, vacker och trygg stad**

● Uppfylls helt

Brottsförebyggande arbete

Äldreförvaltningen och polisen har gemensamt tagit fram en broschyr med information till de äldre om hur man kan skydda sig mot brott. Broschyren sprids i allt vidare cirklar. Några stadsdelsnämnder har beaktat brott mot äldre i sina lokala brottsförebyggande program. Inför höstterminen sprider äldreförvaltningen ett studiematerial till alla utförarenheter om hur medarbetarna kan stödja äldre att förebygga brott resp. medverka till stöd till brottsoffer. Ett volontärprojekt pågår i samarbete mellan äldreförvaltningen, länspolisen och Farsta stadsdelsförvaltning.

Äldreförvaltningens indikatorer är antalet brott mot äldre respektive andelen äldre som känner trygghet. Det typiska brottet, stöld utan inbrott, har inte minskat år 2009 jämfört med år 2008. Tryggheten följs upp i stadens övergripande trygghetsmätning under nästa år. En rapport föreläggs äldrenämnden i oktober 2010.

Stockholms äldre- och handikappjour

Under hösten 2010 införs ett nytt larmprogram för Larmcentralen och Teknikenheten. Programmet ger många möjligheter att effektivisera och säkra upp service och kvalitet inom enheterna. Möjligheten att på plats dokumentera insatser via mobiltelefon för teknikenheten och jourpatrullen är även utvecklat i detta system.

Larmcentralen deltar i projektet "Nyckelfri hemtjänst" tillsammans med två stadsdelsförvaltningar. Projektet syftar bl.a. till att den enskilde snabbare ska få hjälp i en akut situation, då personalen inte behöver hämta nycklar från en personallokal. Den enskilde kan känna trygghet utan att flera uppsättningar nycklar behöver lämnas till hemtjänst.

Omflyttning av enheterna inom befintliga lokaler är genomförd. Genom denna åtgärd ökar sekretessen och även arbetsmiljön förbättras.

Genom övergången till GS-IT var ett byte av telefoniprogram nödvändigt för avdelningen. Bytet till Call Guide har nu genomförts för samtliga enheter inom avdelningen.

Incidenter

Den 25 maj inträffade ett större fel i en telefonstation på Södermalm vilket medförde stora problem för trygghetslarmen att komma fram till Larmcentralen. Tillsammans med SLK har därefter genomgång av åtgärder vidtagits för att förhindra att en sådan situation ska kunna uppstå igen.

Den 10 augusti var stadens nätverk ur funktion för Äldreförvaltningen och Socialtjänst- och arbetsmarknadsförvaltningen under 17 timmar. Verksamheterna kunde upprätthålla sina åtaganden genom olika interna insatser. Arbete med åtgärder pågår för att denna situation inte ska kunna uppstå igen.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel anställda som känner till det förebyggande säkerhetsarbetet. ● Uppfylls helt			100 %	öka	2010

Antalet särskilt prioriterade incidenter, olyckor och effekter av inträffade händelser som identifierats i risk- och sårbarhetsanalysen. ◆ Uppfylls delvis			0 st	Tas fram 2010	2010
---	--	--	------	---------------	------

Kommentar: Två incidenter har inträffat under 2010 som har påverkat förvaltningens verksamhet. Se kommentar under stycke 1.7, rubrik Incidenter.

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
● Rutiner för hur incidentrapporteringen ska utföras i verksamheten ska utarbetas.	2010-01-01	2010-12-31	
■ Utbredning av uppföljningsbara aktiviteter och indikatorer utifrån stadens brottsförebyggande program.	2010-01-01	2010-05-01	
● Utbildningsplan för säkerhetsarbetet ska upprättas.	2010-01-01	2010-12-31	

KF:s INRIKTNINGSMÅL 2:**2. Kvalitet och valfrihet ska utvecklas och förbättras**

Äldrenämnden ansvarar för framtagandet av ärenden om riktlinjer, principer, policydokument och uppföljning av äldreomsorgen. Nämnden ansvarar även för att förvalta, underhålla och följa upp de valfrihetssystem som införts avseende äldreomsorgen.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:**2.1 Stockholmarna ska erbjudas ökad valfrihet och mångfald**

● Uppfylls helt

Valfrihetssystem inom vård- och omsorgsboende

De avtal som efter upphandling enligt LOV har tecknats från och med den 1 juli 2010 avseende enstaka platser i vård- och omsorgsboende, omfattar bland annat två nya boenden som inte tidigare ingått i stadens valfrihetssystem. I övrigt är det i stort sett samma utförare och boenden som tidigare hade ramavtal med staden. Några avtalsparter har dock minskat antalet offererade platser till staden (84 platser) medan andra har ökat antalet platser (83 platser). Med de två nya vård- och omsorgsboendena har de avtal som tecknats från och med den 1 juli totalt sett inneburit att antalet platser ökat med 33 jämfört med tidigare ramavtal.

Valfrihetssystem inom hemtjänst

Upphandling av privata utförare till kundval hemtjänst har löpt på i enlighet med förfrågningsunderlaget. För närvarande finns det 103 privata utförare av hemtjänst som bidrar till en ökad valfrihet och mångfald.

Valfrihetssystem inom dagverksamhet

Förfrågningsunderlaget för upphandlingen av privata utförare till valfrihetssystemet för dagverksamhet har annonserats. Enligt angiven handläggningstid i förfrågningsunderlaget ska de första ansökningarna ha inkommit senast den 15 augusti 2010 och planerad avtalsstart är den 1 oktober 2010.

Utveckla samarbetet med frivilligorganisationerna

Äldreförvaltningen har kontinuerliga samverkansmöten med de frivilligorganisationer som bedriver stadsövergripande frivilligt socialt arbete för äldre. Förvaltningen ska under hösten tillsammans med frivilligorganisationerna medverka i arbetet med att skapa en gemensam överenskommelse mellan staden och organisationerna.

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
<ul style="list-style-type: none"> Äldrenämnden ska tillsammans med kommunstyrelsen genomföra informationsinsatser till stadens medborgare om de valfrihetsreformer som genomförts 	2010-01-01	2010-12-31	
<ul style="list-style-type: none"> Genomföra riktade informationsinsatser för att underlätta medborgarnas valfrihet inom äldreområdet 	2008-01-01	2010-12-31	
<ul style="list-style-type: none"> Utveckla samarbetet med frivilligorganisationerna 	2008-01-01	2010-12-31	

NÄMNDMÅL:

Äldre ges goda förutsättningar att välja utförare

- Uppfylls helt

Köhantering i särskilda boendeformer för äldre

Äldrenämnden godkände i juni 2010 förvaltningens förslag till reviderade riktlinjer och förbättringsåtgärder avseende köhanteringssystemet för vård- och omsorgsboenden inom äldreomsorgen. Förslaget har nu överlämnats till Kommunstyrelsen för vidare handläggning och beslut i Kommunfullmäktige.

Nationella IT-strategin

Den Nationella IT-strategin har bytt namn till Nationell eHälsa – strategin för framtidens vård och omsorg och byter därmed fokus från teknik, IT-lösningar och infrastruktur till nyttan för invånare och verksamheter. Äldreförvaltningen fortsätter att delta i arbetsgrupper och workshops.

E-tjänster inom det sociala området

Äldreförvaltningen har tillsammans med Socialtjänst och arbetsmarknadsförvaltningen, lämnat in en ansökan om e-tjänstmedel för att utveckla en ny e-tjänst - Ansökan om stöd och service.

Regional Webbplats

Arbetet fortgår på KSL med att sprida information om de 16 principerna avseende IT-samverkan i praktiken.

Äldreförvaltningen har ett samarbete med landstingets Vårdguiden och Mina vårdkontakter avseende Omsorgsdagboken. Under hösten 2010 kommer den som gör en säker inloggning i Mina vårdkontakter att även därifrån få åtkomst till sin omsorgsdagbok.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:**2.3 Kvaliteten inom stadens omsorgsverksamheter ska öka - trygghet, värdighet och valfrihet ska prägla hela omsorgen**

● Uppfylls helt

Äldrepedagoger

Ett viktigt mål för äldreomsorgen i staden är att ge äldre förutsättningar för ett så innehållsrikt liv som möjligt. Ett utbildningsmaterial för utförarenheterna har färdigställts. Ett handledningsmaterial för enhetschefer och kring genomförandeplanen för vårdpersonalen har påbörjats. Ett skriftligt material om salutogent/äldrepedagogiskt synsätt på lättläst svenska finns nu på enheterna. En uppdragsutbildning om 7,5 högskolepoäng på Ersta Sköndals Högskola har avslutats. Arbetet med ett äldrepedagogiskt/salutogent synsätt har även kopplats till arbetet med värdegrund inom äldreomsorgen.

Omsorgsdagboken

Användandet av Omsorgsdagboken ökar. Från och med införandet i februari och fram till augusti har 147 kunder registrerat sig som användare, vilket är en ökning med 85 kunder jämfört med april. Omsorgsdagboken prisbelönades under våren på Vitalismässan Göteborg. Omsorgsdagboken ingår också som ett av exemplen i SKLs nya folder om Nationell eHälsa.

Riktlinjer för Handläggning enligt SoL och LSS

Äldreförvaltningen har arbetat fram förslag på nya riktlinjer för handläggning av ärenden enligt SoL och LSS inom äldreomsorgen som antogs av kommunfullmäktige den 21 juni 2010. Förvaltningen genomförde i juni månad en utbildningsdag för nyanställda och vikarierande biståndshandläggare.

Paraplysystemet

I samband med införandet av kartläggnings- och bedömningsinstrumentet inom äldreomsorgens myndighetsfunktion har utredningsmallen enligt SoL utvecklats i Paraplysystemet. Planer finns att även utveckla beställningsmallen.

Riktlinjer för vård och omsorg om personer med demenssjukdom

Nationella riktlinjer för vård och omsorg om personer med demenssjukdom har antagits av Socialstyrelsen. Äldreförvaltningen planerar i samarbete med Äldrecentrum och landstinget för en implementering av riktlinjerna i staden.

Förebyggande hembesök

Arbetet med att utveckla en stadsgemensam modell för innehåll och genomförande av uppsökande och förebyggande hembesök har påbörjats och beräknas pågå under året.

Värdegrund

Äldrenämnden fastställde i maj för sin del en värdegrund för äldreomsorgen i Stockholm. Förslaget har överlämnats till Kommunstyrelsen för vidare handläggning och beslut i Kommunfullmäktige. Äldreförvaltningen tar i samråd med stadsdelsförvaltningarna fram material som underlättar aktiviteter i verksamheterna i syfte att inarbeta värdegrunden i det vardagliga arbetssättet.

Frivilligorganisationer

Utrednings- och statistikkontoret har under våren på uppdrag av äldreförvaltningen genomfört en inventering av stadens befintliga lokaler. Förvaltningen kommer under hösten att arbeta fram ett förslag för frivilligorganisationerna möjligheter att utnyttja dessa.

Äldreförvaltningen kommer under hösten tillsammans med Socialtjänst- och arbetsmarknadsförvaltningen, att genomföra en dialog med idéburna organisationer. Syftet är skapa en gemensam överenskommelse mellan staden och organisationerna.

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
<ul style="list-style-type: none"> ● Föreslå hur frivilligorganisationerna lättare ska kunna få tillgång till lokaler i servicehus, vård- och omsorgsboenden och seniorboenden som för närvarande har låg nyttjandegrad 	2010-01-01	2010-12-31	
<ul style="list-style-type: none"> ● Genomföra grundutbildningar (ink språkutbildning vid behov) för äldreomsorgens personal samt utbildningsinsatser för stadens biståndshandläggning 	2010-01-01	2010-12-31	
<ul style="list-style-type: none"> ● Sammanställa stadens ansökan om stimulansmedel för stöd till anhörigvård 	2010-01-01	2010-12-31	
<ul style="list-style-type: none"> ● Tillsammans med frivilligorganisationerna tillskapa en lokal överenskommelse om spelregler och åtagande från respektive part 	2010-01-01	2010-12-31	
<ul style="list-style-type: none"> ☑ Äldrenämnden ska genomföra upphandling enligt LOV av dagverksamhet för äldre 	2010-01-01	2010-12-31	

Kommentar: Förfrågningsunderlag annonserades vecka 24.

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
<p>Äldrenämnden ska se över MAS-organisationen och föreslå förändringar i syfte att permanenta MAR-funktionen (medicinskt ansvarig för rehabiliteringen), inom befintliga resurser för nuvarande MAS-organisation. Samråd ska ske med kommunstyrelsen.</p>	2010-01-01	2010-12-31	
<p>Kommentar: Äldrenämnden godkände i juni 2010 förvaltningens förslag till organisation. Förslaget har nu överlämnats till Kommunstyrelsen för vidare handläggning och beslut i Kommunfullmäktige</p>			
<p>En utveckling av systematisk uppföljning av insatsernas genomförande, kvalitet och rättssäkerhet ska ske</p>	2008-01-01	2010-12-31	
<p>I samarbete med kommunstyrelsen genomföra särskilda utbildningsinsatser för äldreomsorgens chefer</p>	2008-01-01	2010-12-31	

NÄMNDMÅL:

Aktivt medverka till äldreomsorgens utveckling genom kompetensutvecklingsinsatser

- Uppfylls helt

Välutbildad och kompetent personal är av avgörande betydelse för hög kvalitet inom stadens äldreomsorg. Under perioden har genomförts grundutbildning på 600 poäng motsvarande omvårdnadsprogrammets obligatoriska karaktärsämnen, enstaka kurser på omvårdnadsprogrammet och kurser i svenska språket samt i samarbete med Äldrecentrum, seminarierier för spridning av forskningsresultat inom området äldre.

Äldre med psykiska funktionsnedsättningar

Inom förvaltningen pågår ett arbete med att utveckla stöd- och hjälpinsatserna till äldre med psykiska funktionsnedsättningar. En del i detta arbete är att höja kompetensen inom området bland såväl omvårdnadspersonal som biståndshandläggare. Tre utbildningar i socialpsykiatri och psykisk ohälsa bland äldre har upphandlats och den första utbildningen startade i maj 2010. Till utbildningarna har även personal hos privata utförare inbjudits att delta. Tillsammans med Farsta stadsdelsnämnd har ett projekt påbörjats med en träffpunkt och uppsökande verksamhet som riktar sig till äldre med psykiska funktionsnedsättningar. Båda projekten finansieras med hjälp av stimulansmedel

Stimulansmedel

Under 2010 bedrivs totalt åtta projekt inom ramen för de stimulansmedel som äldrenämnden beviljades 2009. Av dessa bedrivs fyra projekt av privata vårdgivare, ett projekt av en stadsdelsförvaltning samt tre projekt av äldreförvaltningen. De tre projekt som drivs av äldreförvaltningen avseende äldre med psykiska funktionsnedsättningar, kvalitetssäkring av läkemedelskedjan samt förebyggande hembesök.

För 2010 har regeringen avsatt 680 mnkr som kommuner och landsting kan ansöka om för att höja kvaliteten i vården och omsorgen om äldre. Enligt den fördelning som gjorts har Stockholms stad möjlighet att ansöka om 40,5 mnkr. Ansökan ska vara Socialstyrelsen tillhanda senast 31 augusti 2010. Förvaltningen föreslår i särskilt ärende att äldrenämnden ansöker om 1,0 mnkr för implementering av demensriktlinjer samt 0,8 mnkr för fortsatt arbete med att utveckla stödinsatserna för äldre med psykiska funktionsnedsättningar.

Vård- och omsorgscollege

Vård- och omsorgscollege syftar till att skapa en utbildning med hög kvalitet som kan möta framtida utmaningar och trygga kommande behov av kompetens. Från och med hösten 2010 kommer ett Vård- och omsorgscollege att finnas på Kungsholmens gymnasium i samverkan med Sophiahemmets Högskola.

Inom ramen för Vård- och omsorgscollege planeras också yrkeshögskoleutbildningar inom äldreomsorg, psykiatri, akut- och barnsjukvård samt inom funktionshinderområdet. I januari 2011 startar en yrkeshögskoleutbildning till äldre-specialistundersköterska.

NÄMNDMÅL:

Inom staden sker en rättvis och likvärdig biståndsbedömning

● Uppfylls helt

Bedömningskansliet

Bedömningskansliet har genomfört ett utvecklingsarbete med att säkerställa en likvärdig bedömning i staden genom bland annat framtagandet av ett kartläggnings- och bedömningsinstrument samt kompetensutveckling i form av dialogseminarier och föreläsningar, för samtliga biståndshandläggare och deras chefer. Därutöver har utarbetats en metodhandledning för biståndshandläggare inom äldreomsorgen

Jämställdhet

Äldreförvaltningen har beviljats 160 tkr från Sveriges kommuner och landsting (SKL) inom ramen för det regeringsstödda projektet Hållbar jämställdhet. Projektet fortskrider under hösten 2010.

Under programtiden ska äldreförvaltningen utvärdera äldrenämndens beslutsunderlag från verksamhetsåret 2009 samt befintliga styrdokument. Utvärderingen genomfördes i juni 2010 och resulterade i förslag på hur jämställdhets-

perspektivet kan beaktas i denna typ av dokument. Resultatet kommer att användas i det framtida arbete med beslutsunderlag och styrdokument. Information till nämnden kommer att ske i oktober 2010, i samband med nämndsammansammanträde.

Stadsdelsförvaltningarna Farsta och Spånga-Tensta har också beviljats medel från SKL. Äldreförvaltningen följer stadsdelarnas arbete och kommer tillsammans med dem att redovisa resultaten vid SKL:s slutkonferens den 12 november 2010.

Äldreförvaltningen har deltagit i SKL:s arbete med att lansera ett webbaserat jämställdhetsverktyg. Äldreförvaltningen har främst bistått med att formulera delmål och kriterier som ska vara vägledande för utförare inom äldreomsorgen och att jämställdhetsintegrera myndighetsutövningen. Lanseringen av verktyget kommer att ske senast vid årsskiftet 2010/11.

Systematisk uppföljning och redovisning av insatsernas genomförande, kvalitet och rättssäkerhet

Äldreförvaltningen har under första kvartalet presenterat en sammantagen verksamhets- och kvalitetsredovisning avseende äldreomsorgens måluppfyllelse, kvalitet och kostnader för 2009 års verksamhet. En redovisning avseende innevarande år kommer att lämnas under första kvartalet 2011.

Äldrenämnden har i juni överlämnat förvaltningens rapport till kommunstyrelsen avseende verksamhetsuppföljning enligt av kommunfullmäktige beslutad uppföljningsmodell inom äldreomsorgen.

Äldreförvaltningen deltar i stadsledningskontorets arbete med att ta fram ett stadsövergripande och webbaserat system för såväl interna som externa synpunkter, klagomål, avvikelser etc. Målsättningen är att systemet ska implementeras senast årsskiftet 2010/11.

NÄMNDMÅL:

Skapa förutsättningar för att personalen i äldreomsorgen har kunskap om måltidens betydelse för de äldres hälsa och välbefinnande

● Uppfylls helt

Äldreförvaltningen har genomfört en undersökning i syfte att ta reda på om kostpolicyn med efterföljande material används och om de specialinriktade utbildningarna lett till positiva förändringar i stadens verksamheter. Resultatet kommer att redovisas till äldrenämnden under hösten.

Äldreförvaltningen har kontinuerligt fortsatt med arbetsplatsförlagda utbildningar till olika målgrupper i samråd med respektive stadsdelsförvaltning. En ny målgrupp är nyanställd personal som erbjuds introduktion/utbildning i ämnesområdet *mat och måltider*.

Det webbaserade materialet *Mat och hälsa för äldre* som möjliggör utbildning på plats i den egna verksamheten, har reviderats och utvecklats. En nylansering sker till hösten.

I samarbete med Utbildningsförvaltningen har ett arbete med att ta fram en broschyr om livsmedelshygien påbörjats. Broschyren beräknas bli klar under hösten.

NÄMNDMÅL:

Trygghet, värdighet och inflytande präglar hela äldreomsorgen

● Uppfylls helt

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Rutiner för hur incidentrapporteringen ska utföras i verksamheten ska utarbetas	2010-01-01	2010-12-31	

NÄMNDMÅL:

Utveckla samverkan med landstingets hälso- och sjukvård

● Uppfylls helt

In- och utskrivning

Äldreförvaltningen har i samverkan med Stockholms läns landsting (SLL) och kommunförbundet i Stockholms län (KSL) arbetat fram ett förslag till överenskommelse om gemensamma riktlinjer och rutiner angående kvalitetssäkring av informationsöverföringen vid in- och utskrivning från akutsjukvården. En rekommendation att anta överenskommelsen har skickats till länets kommuner från KSL.

Egenvård

Äldreförvaltningen arbetar i samverkan med Stockholms läns landsting (SLL) och kommunförbundet i Stockholms län (KSL) för att finna gemensamma tolkningar och riktlinjer för egenvård (SOSFS 2009:6). Arbetet fortgår och beräknas bli klart under senare delen av 2010.

Palliativ vård

Samverkansarbetet mellan SLL, KSL och äldreförvaltningen påbörjas så snart lagrådets och regeringens beslut erhållits angående utveckling av den palliativa vården inom äldreomsorgen.

Utvärdering och revidering av kvalitetsindikatorer för hälso- och sjukvård

Arbetet med revidering av stadens kvalitetsindikatorer för hälso- och sjukvård avslutas under hösten. I arbetet har även hänsyn tagit till regeringens beslut att kvalitetsregistren Senior alert och Svenska palliativa registret ska användas av alla vård- och omsorgsgivare i landet.

Kvalitetssäkring av hela läkemedelskedjan

Projektet ”Kvalitetssäkring av hela läkemedelskedjan på äldreboende” startade i mars i samverkan med Apoteket Farmaci AB. En första utvärdering som genomförts visar på ett behov av mer kunskap hos personalen om läkemedelshandling och läkemedlens effekter hos äldre.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

2.4 Staden ska vara en attraktiv arbetsgivare

◆ Uppfylls delvis

Äldreförvaltningen har i den senaste statistiken under 12 månader per juli 2010 en sjukfrånvaro motsvarande 7,89 %, vilket är högre än stadens genomsnitt, 6,14 %. I jämförelse med 2009 har sjukfrånvaron ökat med drygt 2 %. Antalet långtidssjukskrivna har inte ökat under året. Ökningen är att hänföra främst till planerad frånvaro av engångskaraktär. Sjukfrånvaron för helår 2010 beräknas motsvara 7,7%.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
NöjdMedarbetarIndex □ (alla nämnder/bolag) ● Uppfylls helt			75	62	2010
Sjukfrånvaro (alla □ nämnder/bolag) ■ Uppfylls inte			5 %	5,0 %	2010

Kommentar: Sjukfrånvaron för helår beräknas motsvara 7,7%, främst på grund av planerad frånvaro av engångskaraktär.

KF:s INRIKTNINGSMÅL 3:
3.Stadens verksamheter ska vara kostnadseffektiva
KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:
3.1 Budgeten ska vara i balans

● Uppfylls helt

Äldrenämnden prognostiserar ett överskott om 7,3 mnkr år 2010. Överskottet hänförs i huvudsak till ej utnyttjade medel om 6,9 mnkr för vikarieersättning.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Nämndens budgetföljksamhet efter resultatöverföringar (alla nämnder)	90,86 %		100 %	100 %	Tertial 2 2010
Nämndens budgetföljksamhet före resultatöverföringar (alla nämnder)		90,9 %	100 %	100 %	Tertial 2 2010

NÄMNDMÅL:
Budgeten ska vara i balans

● Uppfylls helt

Kommunfullmäktige fastställde en budget för äldrenämnden inför 2010 om 84,5 mnkr. Därutöver har fördelats medel för kartläggningsinstrumentet 1,9 mnkr. Budgeten uppgår därmed till 86,4 mnkr.

I kommunstyrelsens beslut i juni om kvalitetssatsningar för bl.a. äldreomsorgen, kommer nämnden efter kommunfullmäktiges beslut att tillföras 1 mnkr för förstärkt kultursatsning och 3,5 mnkr för särskild utbildningssatsning för att lyfta omsorgspersonalens språkkunskaper. De extra kvalitetssatsningarna ingår inte i nämndens prognos.

Uppföljning av driftbudget

Mnkr netto

Enhet	Budget 2010	Utfall 2010-08-31	Årsprognos	Avvikelse
Staben inkl äldrenämnden m m	34,0	19,8	32,2	1,7
Strategi och planering	10,2	3,3	9,7	0,5
Stockholms äldre- och handikappjour	9,8	5,8	9,8	0,0
Utveckling	32,4	14,8	30,4	2,0
Totalt	86,4	43,7	82,2	4,2

Sammantaget för nämnden prognostiseras ett nettoöverskott för 2010 om 4,2 mnkr. Överskottet hänförs i huvudsak till ej utnyttjade medel för vikarieersättning om 3,5 mnkr och 0,7 mnkr för lägre personalkostnader inom nämndens egen verksamhet.

I nämndens budget ingår medel för vikarieersättning för omsorgspersonal som genomgår grundutbildning. Många som sökt till utbildningarna har haft bristande kunskaper i svenska språket och har därför inte kunnat delta/beredas plats. Det lägre deltagandet beräknas motsvara 6-7 mnkr i ett minskat behov av vikarieersättning hos stadsdelsnämnderna och därmed ett motsvarande överskott av avsatta medel hos äldrenämnden. Förvaltningen arbetar för att finna lösningar för att bereda fler omsorgspersonal möjlighet att delta i utbildningarna, vilket kommer att påverka det befarade överskottet positivt.

I äldrenämndens redovisning ligger kostnader för kompetensutveckling av äldreomsorgspersonal (kompetensfonden). Dessa kostnader finansieras av motsvarande intäkter från centralt avsatta medel och påverkar inte nämndens resultat.

I redovisningen ingår även stimulansbidrag från Socialstyrelsen för fördelning till stadsdelsnämnderna, motsvarande kostnader/intäkter om 2,8 mnkr. Dessa påverkar inte nämndens resultat.

Omslutningsförändringar

I samband med verksamhetsplanen anmälde äldrenämnden budgetomslutningar motsvarande 17,1 mnkr till kommunstyrelsen. Detta avsåg Stockholms äldre- och handikappjourns försäljning av verksamhet till stadsdelsnämnder och andra

kommuner. Larmcentralens kunder ökar kontinuerligt och fler stadsdelsnämnder köper teknikenhetens tjänster. Nämnden anmäler omslutningsförändring om ytterligare 3,0 mnkr.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

3.2 Effektivitet och fokus på kärnverksamheterna

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Administrationens andel av de totala ☐ kostnaderna (alla nämnder) ☒ Uppfylls helt			55 %	minska	2010
Antal tävlande i kvalitetsutmärkelsen ☐ (alla nämnder) ☒ Uppfylls helt			0 st	öka	2010